

J. L. Collins: *The Pineapple. Botany, Cultivation, and Utilization.* Leonard Hill Ltd., London 1960. 294 s., 39 plancher og 31 andre fig. 16 × 25,5 cm. 60s.

Denne bog, der er udkommet som et led i „World Crops Series“, virker umiddelbart interessant ved sin spændvidde. Ananasfrugten behandles botanisk og historisk som et landbrugsprodukt og et industrielt råstof, som inspirationskilde for kunstnere og håndværkere samt som ingrediens i køkkenet, på det sidste område bringes 13 opskrifter til varme og kolde retter.

Denne ikke helt almindelige blanding af synspunkter vil vel nok gøre i hvert fald nogle læsere noget skeptiske over for bogens indhold. En sådan stillingtagen vil imidlertid nok være uberettiget. Forfatterens henvisninger og fremstilling viser ikke alene et meget vel funderet praktisk kendskab til planter, deres dyrkning og afsætning, men også et udbredt kendskab til den litteratur, der behandler hans emne. Bogen har interesse såvel for den, der ønsker introduktion til en enkelt del af tropisk agerbrug, som den, der vil følge et kulturgeografisk udbredelsesforløb.

Kristian Antonsen.

Karl Krüger: *Die Entwicklungsmöglichkeiten der Energiequellen im Hinblick auf die heutige Wirtschaftslage Europas.* Mitteilungen der Int. Techno-geographischen Gesellschaft, Heft 3, Berlin 1960. 31 s. 15 × 21 cm. DM 4,50.

Den foreliggende artikel giver en oversigt over det forventede fremtidige energiforbrug og de eksisterende muligheder for at dække dette. Baseret på erfaringerne fra nogle udvalgte områder: Japan, USA og Østeuropa, redegøres der for det sandsynlige produktionssystem baseret på effektivitet og omkostninger. Resultaterne af denne analyse afviger ikke på væsentlige punkter fra, hvad der allerede er almindelig kendt.

Kristian Antonsen.

A. H. W. Robinson: *Marine Cartography in Britain.* Leicester University Press 1962. 222 sider og 42 plancher, 30 fig. i teksten. 22 × 29 cm. £ 5. 5 sh.

Studiet af søopmålingen og søkortets historie har i de seneste årtier beskæftiget adskillige forskere i vesteuropæiske lande, men den herom eksisterende litteratur har langtfra det omfang, som den tilsvarende om de gamle landkort. Ejendommeligt nok har man først nu taget dette studium op på bred basis i England, men den nu foreliggende store publikation vil sikkert bidrage til videreførelsen af det med så stort held påbegyndte arbejde.

Englands marine kartografi kom senere til udvikling end i de mediterrane og de vesteuropæiske fastlandsstater, og det er egentlig først efter midten af det 16. århundrede, under Henrik den Ottende og Dronning Elisabeth, at man organiserer en rationel opmåling og fremstilling af søkort. Til gengæld forløber udviklingen hastigt, idet London allerede fra 1575 bliver et centrum for søkundskab og for fremstillingen af instrumenter til navigation. En medvirkende årsag hertil var søkrigene med Spanien (den store armada), og i de efterfølgende århundreder blev Englands kartografi, navnlig den maritime, på flere punkter førende og fik afgørende betydning for den almene kundskab om havene.

Det her foreliggende værk behandler udviklingen frem til 1855 og giver

i meget sammentrængt form fyldige og ofte detaljerede redegørelser for udviklingen som helhed og dertil lister over opmålere og korttegnere, samt over de bevarede manuskriptkort og trykte kort, ikke blot de officielle, men også publikationer fra de private søkortforlag. Tavlerne giver en god oversigt over søkorttyperne fra de første manuskriptkort til de officielle kort fra omkring år 1800.

For kartografiens historie vil værket have varig interesse.

Niels Nielsen.

F. J. Monkhouse: *Landscape from the Air*. Cambridge University Press, London og New York 1960. 53 s. med 52 skrå luftfotografier. 19 × 25 cm.

Fra flertallet af emnet fortolkning af luftfotografier adskiller denne lille bog sig ved at være overordentlig koncentreret og meget overskueligt opbygget. De 52 luftfotografier repræsenterer hver en landskabstype inden for følgende hovedgrupper: områder, hvor en speciel bjergart præger landskabet, tektonisk udformede landskaber, områder præget af vulkanisme, det rindende vands arbejde samt underjordisk afstrømning. Endvidere floder og floddale, glaciale landskaber, ørkener, kystlandskaber og endelig visse sølandskaber. Hvert billede med tilhørende tekst fylder en side. Teksten er for alle billeders vedkommende delt i tre dele: en kort beskrivelse, en mere omfattende analyse og til slut nogle eksempler på andre forekomster af det pågældende fænomen. Naturligvis er det begrænset, hvor dybgående analysen kan blive på en så beskeden plads, men takket være den klare opbygning af bogen vil en læser – selv med få forkundskaber – i løbet af kort tid kunne skaffe sig et udmærket indtryk af en mængde landskabsformer og deres geografiske udbredelse. Anvendelsen af skrå luftbilleder letter i høj grad tilegnelsen af stoffet, da disse billeder i modsætning til lodrette luftbilleder ikke kræver nogen oplæring i brugen.

Jens Tyge Møller.

Bradford Washburn: *A New Map of Mount McKinley, Alaska. The life story of a cartographic project*. Reprint from *The Geographical Review*, Vol. LI, pp. 159–186, 1 kort 1:50 000.

Kortet er udarbejdet efter schweizisk forbillede med konturlinier for hver 100 fod og med skyggetegning. Gletscher og permanente snefaner er trykt i blå, græs- og vegetationsdækkede områder i grønt og bjergene i brunt. Det fotogrammetriske arbejde er udført af Wild Heerbrugg, Ltd., Schweiz, og udtegning og trykning er foretaget på det schweiziske Forbunds Institut for Topografi, Bern-Wabern. Luftfotograferingen er foretaget af U.S.A.F. i samarbejde med Bradford Washburn.

Kortet er yderst behageligt og smukt i farverne, og indeholder meget af interesse for geomorfologen og glaciologen. Morænestrukturer er således lagt ind med en sandsignatur, og spalter i gletscherne i blå. Særlig kortlægningen af spalterne er meget værdifuld set fra et glaciologisk synspunkt. Skyggetegningen er meget skarp, og der er fremkommet et uhyre antal smalle raviner i fjeldsiderne, vel også flere og skarpere, end der svarer til de faktiske forhold på stedet. I det hele taget giver den meget skarpe skyggetegning et meget imponerende kortbillede, men vel også en noget overdreven forestilling om relieffet.